

विकासाचे शिल्पकार

मराठवाडा आणि संपूर्ण महाराष्ट्रात विकासपुरुष म्हणून ज्यांचा कायम दबदबा राहिला ते बीडचे भूमिपुत्र लोकनेते सुंदररावजी सोळंके यांची आज १७ सप्टेंबर रोजी जयंती साजरी करत असताना त्यांनी दिलेल्या शिकवणी आम्हाला पदोपदी जाणीव झाली पाहिजे, विकास हाच ध्यास असलेले सुंदररावजी एक चारित्र्यसंपन्न राजकारणी होते. त्यांनी विकासाच्या बाबतीत कसलीच तडजोड केली नाही. मराठवाड्यात भव्य प्रकल्प आणण्याचे श्रेय त्यांनाच जाते. बीड जिल्हा परिषदेचे अध्यक्षपद ते महाराष्ट्र राज्याचे पहिले उपमुख्यमंत्री असा दैदिप्यमान इतिहास त्यांच्या नावावर आहे. विधायक राजकारणी असे त्यांच्या बाबतीत म्हटले तर वागणे ठरणार नाही. कृषी, सहकार, उद्योग आणि शिक्षण क्षेत्रात सुंदररावजींनी भरीव योगदान दिलेले आहे. त्यांनी केलेल्या भगीरथ प्रयत्नांमुळे आज मराठवाडा विकासाच्या वाटेवर दिसत आहे. आज सुंदररावजी सोळंके यांच्या कार्याचा वसा आणि वारसा त्यांचे चिरंजीव तथा माजी मंत्री प्रकाश सोळंके व धैर्यशील सोळंके यांच्या खांद्यावर आलेला आहे, साहेबांच्या सामाजिक बांधिलकीचा वारसा समर्थपणे पेलण्याची जबाबदारी त्यांच्यावर पडलेली आहे. साहेबांच्या पावलावर पाऊल ठेवत कार्य पुढे चालू आहे. विकासपुरुष म्हणून सुंदररावजी सोळंके यांनी सांगितलेल्या मार्गावर चालण्यातच बीड जिल्हाचे, मराठवाड्याचे व महाराष्ट्र राज्याचे हित आहे. जयंतीनिमित्त विकासपुरुष सुंदररावजी सोळंके यांना अभिवादन.

बातमी व जाहिरातीसाठी संपर्क

9423209823

मुख्यालय : 'शिवगड' २३,
मुख्य रस्ता, मस्जिद चौक, माजलगाव जि.बीड

वर्तमान

प्रतिदिन

रहा ऑनलाईन कनेक्ट..

www.vartmannews.in

या वेबसाईटला भेट द्या !

वर्तमान

संपादक : भगीरथ तोडकरी

बीड | शनिवार, १७ सप्टेंबर २०२२ | वर्ष : ४

आपले वृत्तपत्र, आपला आवाज

पुरवणी अंक | पाने : ४ | मूल्य २ ₹

लोकोत्तर लोकनेते

बीड जिल्हाच्या राजकारणात ज्यांना आदराने साहेब ही उपाधी लाभली ते सुंदररावजी सोळंके यांचे कसे होते बालपण. विकासाचा ध्यास असलेले लोकप्रतिनिधी म्हणून त्यांनी जनमाणसांवर आपली छाप उमटविली आहे. त्यांच्याच कार्यकाळात माजलगाव जलाशय प्रकल्पाचे काम पूर्णत्वास गेले. त्याचबरोबर अनेक महत्त्वपूर्ण प्रकल्प मार्गी लागले म्हणून त्यांना विकास महर्षी म्हटले तर वागणे ठरणार नाही. एकंदरीत त्यांचा जीवनप्रवास यावर टाकलेला प्रकाशझोत.

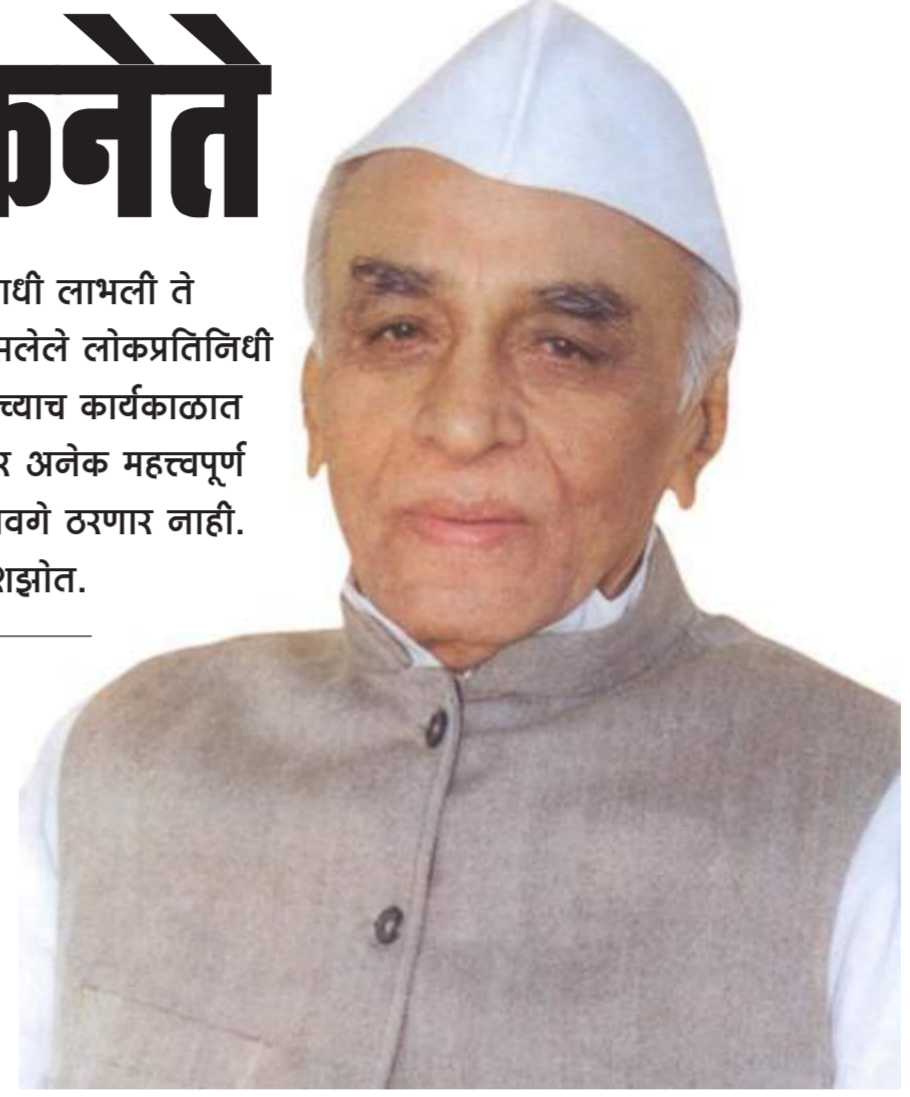
भारत देशाला १५ ऑगस्ट १९४७ रोजी स्वातंत्र्य मिळाले होते, परंतु मराठवाडा निजामाच्या गुलामगिरीत मुक्त झालेला नव्हता. त्यासाठी १७ सप्टेंबर १९४८ हा दिवस उजाडावा लागला. म्हणून हा दिवस मराठवाड्यासाठी सोनियाचा दिन म्हणता येईल. त्याच बरोबर तत्कालीन बीड जिल्हा माजलगाव तालुका मोहखेड येथे एका सधन शेतकरी कुटुंबातील इंदिराबाई अण्णासाहेब सोळंके या दामपत्याच्या पोटी १७ सप्टेंबर १९२७ रोजी 'सुंदर' अशा पुत्ररत्नाचा जन्म झाला. हा केवळ योगायोग असला तरी कर्मयोग मात्र निश्चितच प्रेरणादायी अशा स्वरूपाचा होता. सुंदररावांचे आई-वडिलांचे छत्र बालपणीच हरवले होते. त्यामुळे त्यांचे लालनपालन ज्येष्ठ बंधू दाजीसाहेब यांनी केले. शंकरराव, वैजनाथराव, सुंदरराव हे चौथे बंधू, गवळणबाई व मंडोदरी या बहिणी होत. सुंदररावजीचे बालपण व प्राथमिक चौथीपर्यंतचे शिक्षण गावातच झाले.

यामुळे येथील डोंगराळ प्रदेशातील लोकांची जिद्द, चिकाटी, कष्टाळूपणा आदि गुणांनी काटक व्यक्तिमत्त्व शैली घडलेली होती. त्यांचे शालेय शिक्षण अंबाजोगाई येथे झाले. पुढील शिक्षण हैद्राबाद येथील उस्मानिया विद्यापीठातून इंटरमिजिएट, बी.एस्सी. व एल.एल.बी. पदवी परीक्षाही प्रथम श्रेणीतून पास झाले. यावरून त्यांच्या बौद्धिकतेचा कस लक्षात येतो. कायद्याची पदवी मिळवल्यानंतर १९५० साली त्यांचा अंबाजोगाई तालुक्यातील हातोला या गावातील श्री दौलतराव चव्हाण यांची सुकन्या 'रत्नमाला' यांच्याशी विवाह झाला. त्यांनी केज येथे वकिली

व्यवसाय सुरू केला, परंतु ते संसार व वकिली व्यवसायापेक्षाही समाजातील सर्वसामान्य लोकांच्या समस्या सोडवण्यात जास्त वेळ रममाण होऊ लागले. यामुळे त्यांच्या कौटुंबिक जीवनाची सर्वस्वी जबाबदारी पत्नी रत्नमालाबाई मोठ्या ताकतीने सांभाळत.

सामाजिक उन्नतीचा ध्यास आणि कायद्याचा अभ्यास असलेल्या साहेबांची १९५८ साली बीड जिल्हा लोकल बोर्डवर निवड झाली. १९६२ साली ते मोहखेड जिल्हा परिषद गटातून भरघोस मतांनी विजयी झाल्याने बीड जिल्हा परिषदेचा पहिला जिल्हाध्यक्ष होण्याचा मान त्यांना मिळाला. या मानाचा बहुमान राखण्यासाठी त्यांनी स्वतः बीड जिल्हातील सर्व ग्रामीण भाग पिंजून काढला. तेथील गोरगरीब, सामान्य जनतेचे प्रश्न, सुखदुःख जाणून घेतले. लोकही त्यांच्याशी मनमोकळेपणाने संवाद साधत, त्यामुळे त्यांची जनतेशी नाळ घट्टपणे जोडली गेली. १९६७ साली बीड जिल्ह्यात सर्वत्र कम्युनिस्ट पक्षाचे वारे वाहत असताना केज विधानसभा मतदारसंघातून काँग्रेस पक्षाकडून साहेबांचा विजय झाला.

म्हणून स्वर्गीय वसंतराव नाईक यांच्या मंत्रिमंडळात प्रथमच शिक्षण व उद्योग खात्याचे उपमंत्री झाले, १९७० साली त्यांनी महसूल व सहकार खात्याची धुरा सांभाळली. १९७२ मध्ये गेवराई मतदारसंघातून बिनविरोध निवडून येऊन त्यांनी 'भीम' पराक्रम केला. त्यामुळे त्यांच्याकडे

महाराष्ट्र राज्याचे वीज निर्मिती, ग्रामविकास आणि क्रीडा खात्याचे कॅबिनेट मंत्रिपद आले. १९७४ साली महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री शंकररावजी चव्हाण यांच्या काळातही त्यांना सार्वजनिक बांधकाम, विद्युत्, सांस्कृतिक व ग्रामविकास खाते देण्यात आले. १९७८ साली माजलगाव मतदारसंघातून प्रचंड मताधिक्याने निवडून आल्याने त्यांची महाराष्ट्राच्या उपमुख्यमंत्रीपदी निवड झाली. याप्रकारे राजकीय कारकिर्दीची १४ वर्षे यशस्वीपणे घोडदौड करत साहेबांनी संपूर्ण महाराष्ट्राचा विशेषतः बीड जिल्हाचा कायापालट करणारे रस्ते, परळी येथील औष्णिक विद्युत् केंद्र, माजलगाव येथील जायकवाडी धरणाचा प्रकल्प, उपळी येथील कुंडलीका प्रकल्प, अंबाजोगाई, गेवराई, कडा, नवगणराजुरी आणि तेलगाव येथील सहकारी साखर कारखाने उभारून ऊसतोड

कामगारांचा जिल्हा म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या जिल्हाची बागायतदारांचा जिल्हा म्हणून ओळख निर्माण केली. हरितक्रांती सोबतच दुग्ध प्रकल्पाच्या माध्यमातून धवल क्रांती ही घडून आणली. त्याचबरोबर बीड जिल्हातील सहकार चळवळ गतीमान केली. मराठवाडा शिक्षण प्रसारक मंडळाच्या अध्यक्षपदाची धुरा सांभाळताना त्यांनी शिक्षणाची गंगा ग्रामीण भागातील सर्वसामान्य जनतेपर्यंत पोहचवावी म्हणून बीड, गेवराई, माजलगाव आणि किल्लेधारूर येथे महाविद्यालये स्थापन केली. नव्हे तर शेतकऱ्यांच्या शिक्षित मुलांना मोफत नोकरी लावून दिली. यामुळे नोकरी लावून देणारे साहेब म्हणून त्यांची ख्याती सर्वत्र झाली. त्यांचा हा जनसेवेचा वसा आणि वारसा आजही त्यांची मुले माजी मंत्री प्रकाश सोळंके, धैर्यशील सोळंके आणि नातू जयसिंग सोळंके हे अगदी नेटाने चालवताना दिसतात.

वर्तमान विशेष

लोकनेते

सुंदररावजी सोळंके साहेब

यांच्या जयंतीनिमित्त विनम्र अभिवादन !

संचालक मंडळ : प्रा.के.बी.गंगणे, प्रा.एम.व्ही.कवळे, प्रा.एस.बी.देशमुख, प्रा.डी.एस.सोळंके, प्रा.पी.एस.शिंदे, प्रा.पी.व्ही.गवते, प्रा.जे.ए.मालवडे, प्रा.एम.के.अलझंडे, प्रा.ए.आर.डाके, प्रा.बी.डी.उदावंत, प्रा.ई.एस.म्हर्के, प्रा.व्ही.बी.काकडे, संचालिका : प्रा.एम.आर.घुमरे, प्रा.एस.आर.शेख

सुंदरराव सोळंके महाविद्यालय कर्मचारी सहकारी पतसंस्था मर्या.माजलगाव

लोकनेते

सुंदररावजी सोळंके साहेब

यांच्या जयंतीनिमित्त विनम्र अभिवादन !

चंद्रकांत प्रकाशराव शेजुळ

लोकनेते

सुंदररावजी सोळंके साहेब

यांच्या जयंतीनिमित्त विनम्र अभिवादन !

लोकनेते

सुंदररावजी सोळंके साहेब

यांच्या जयंतीनिमित्त विनम्र अभिवादन !

रत्नसुंदर अर्बन

को-ऑप क्रेडिट सोसायटी लि.माजलगाव

पता : जुना मॉड, गजानन मंदिर रोड, माजलगाव जि.बीड | फोन : ०२४४३-२३४९९९

विकासमहर्षी लोकनेते सुंदरावजी सोळंके साहेब यांच्या सहवासातील अविस्मरणीय क्षण..

छायाचित्र संकलन : सुरेश लगड, (सचिव : सुंदराव सोळंके सहकारी साखर कारखाना लि.सुंदरनगर, तेलगाव)

माजलगाव मतदारसंघाचे भाग्यविधाते

बालाघाट पर्वताच्या पायथ्याशी मोहखेड नावाचे छोटेसे टुमदार गाव. कानिफनाथ हे गावाचे आराध्य ग्रामदैवत. येथील पुण्यवंत दाम्पत्य स्व.इंदिराबाई व स्व.आबासाहेब सोळंके यांच्या पोटी दि.१७ सप्टेंबर १९२७ रोजी सुंदर पुत्ररत्नाचा जन्म झाला होता. मुलगा अतिशय देखणा, रूपवान, दिसायला सुंदर असल्यामुळे आई-वडीलांनी मोठ्या आवडीने त्यांचे नाव सुंदर ठेवले होते. परंतु त्यांचे उमलणारे सौंदर्य पाहण्यापूर्वीच नियतीने आई वडीलांचे छत्र हिरावून नेले. दाजीसाहेब, शंकरराव, वैजीनाथराव व सुंदरराव हे चार बंधू आणि गवळण, मंडोदरी या दोन बहिणी यांच्यासोबत ते लहानाचे मोठे झाले.

शिक्षण : आदरणीय सुंदरराव सोळंके साहेबांचे प्राथमिक शिक्षण मोहखेड येथे झाले. पुढील शिक्षणासाठी मोहखेड येथील कॅ. बाजीराव गुरुजी यांनी अंबाजोगाईला आणले. १९४८ साली उमरगा येथे मॅट्रिक परिक्षा दिली. पुढील शिक्षणाची सोय मराठवाड्यात नसल्याने हैद्राबाद येथील उस्मानिया विद्यापीठात प्रवेश घेतला. १९५२ साली एल.एल.बी.ची पदवी प्रथम श्रेणीत उत्तीर्ण केली होती.

वैवाहिक जीवन : अंबाजोगाई तालुक्यातील हातोला गावचे सधन शेतकरी स्व.दौलतराव चव्हाण यांच्या सुकन्या रत्नमालाबाई यांच्या सोबत १९५२ साली स्व.सुंदरराव सोळंके साहेब विवाहबद्ध झाले होते. त्यांनी केज व बीड येथील न्यायालयात वकिली व्यवसाय केला. त्यांच्या दैदिप्यमान कारकिर्दीत त्यांच्या पत्नी स्व.रत्नमालाबाई यांचा सिंहाचा

वाटा होता. स्व.रत्नमाला-स्व.सुंदरराव साहेबांना प्रकाश, चंद्रकांत, धैर्यशील आणि संजय अशी चार पुत्ररत्ने झाली.आपणास एखादी मुलगी असायला पाहिजे असे त्यांना मनोमन वाटे.सक्रिय राजकारणात प्रवेश : जनसंपर्क वाढलेल्या स्व.सुंदरराव सोळंके साहेबांची

शब्दांजली प्रा.ईश्वर मुंडे

१९५८ साली बीड जिल्हा लोकल बोर्डावर निवड झाली होती. १९६२ ते १९६७ पर्यंत जिल्हा परिषदेचे अध्यक्ष राहिले. १९६७ साली केज विधानसभा मतदारसंघातून निवडून येथून विधानभवनात प्रवेश केला होता. स्व.वसंतराव नाईक यांच्या मंत्रिमंडळात स्व.सुंदरराव सोळंके साहेब शिक्षण व उद्योग खात्याचे उपमंत्री झाले होते. १९७० ला

महसुल व सहकार खात्याच्या राज्यमंत्रीपदाची जबाबदारी आली. १९७२ ला केज मतदार संघ राखीव राहिल्याने गेवराई तालुक्यातील दैठण येथील स्व.सयाजीराव पंडीत व शिवाजीराव पंडीत यांनी स्व.सुंदरराव सोळंके यांनी गेवराईतून निवडणूक लढवावी अशी गळ घातली.

अर्ज भरल्यानंतर स्व.सुंदरराव सोळंके साहेब आपल्या सहकार्यांसोबत श्री क्षेत्र भगवानगडावर गेले.तेथे त्यांनी राष्ट्रीय संत श्री भगवान बाबा यांच्या समाधीचे व महंत भिमसिंग महाराजांचे दर्शन घेतले. महाराजांनी सुंदरराव तुम्ही बिनविरोध निवडून येणार आहात असा आशिराव दिला. तो खरा ठरला. स्व.सुंदरराव सोळंके साहेब बिनविरोध निवडून आले होते. त्यांची वीज निर्मिती, ग्राम विकास व क्रिडा खात्याचे वॅबिनेट मंत्री म्हणून वर्षी लामली.पुन्हा १९७७

ला स्व.वसंतराव नाईक यांच्या मंत्री मंडळात त्यांना मानाचे स्थान देण्यात आले. १९७८ साली माजलगाव विधानसभा मतदार संघातून विजयी झाले. या वेळी स्व.वसंतराव नाईक यांच्या मंत्रिमंडळात स्व.सुंदरराव सोळंके साहेब महाराष्ट्राचे पहिले उपमुख्यमंत्री झाले होते.

पुरोगामी लोकशाही दल : आदरणीय शरदचंद्रजी पवार साहेबांसोबत स्व.सुंदरराव सोळंके साहेब स्व.वसंतराव नाईक यांच्या मंत्रीमंडळातून बाहेर पडले.१९७८ साली मा.शरदचंद्रजी पवार साहेब मुख्यमंत्री व स्व.सुंदरराव सोळंके उपमुख्यमंत्री झाले. पुढे १९८० साली स्व.सुंदरराव सोळंके साहेबांनी जवळच्या मित्रांसह इंदिरा कॅम्पस पक्षांमध्ये प्रवेश केला होता. १९८० च्या अटीतटीच्या निवडणुकीत स्व.सुंदरराव सोळंके साहेबांचा १८०० मतांनी निसटता पराभव झाला होता.

विकास गंगा: अंबाजोगाई येथील सहकारी साखर कारखाना, स्वामी रामानंद तीर्थ वैद्यकीय महाविद्यालय, अंबाजोगाई, माजलगाव सहकारी साखर कारखाना, औरंगाबाद, बीड, माजलगाव, उदगीर येथे दूध शिक्करण केंद्र, औरंगाबाद येथे देवगिरी टेकसाईल, औरंगाबाद, बीड, लातूर, परळी येथे औद्योगिक वसाहती, बीड येथे चर्मोद्योग प्रकल्प, परळी येथील औष्णिक विद्युत केंद्र, मुंबई ते विजयवाडा हा राष्ट्रीय महामार्ग

स्व.सुंदरराव सोळंके साहेबांच्या चार पुत्रराजांपैकी चौथे स्व.संजयराव यांचे अपघाती निधन झाले. दुसरे किरंजीव चंद्रकांत हे पुणे येथे व्यावसायिक अग्रणी आहेत. स्व.सुंदरराव सोळंके साहेब यांच्या सामाजिक व राजकीय अपूर्ण स्वप्नांची साखर कारखाना, औरंगाबाद, बीड, माजलगाव, उदगीर येथे दूध शिक्करण केंद्र, औरंगाबाद येथे देवगिरी टेकसाईल, औरंगाबाद, बीड, लातूर, परळी येथे औद्योगिक वसाहती, बीड येथे चर्मोद्योग प्रकल्प, परळी येथील औष्णिक विद्युत केंद्र, मुंबई ते विजयवाडा हा राष्ट्रीय महामार्ग

बीड -तेलगाव मार्गे करण्यात यश, माजलगाव जलसिंचन प्रकल्प, मोहखेड सरस्वती जलसिंचन प्रकल्प, वाण प्रकल्प नागापूर, मांजरा प्रकल्प धनेगाव, कुंडलीका प्रकल्प उपळी, मनकणिका प्रकल्प सुई, गुणवती प्रकल्प सिरसाळा, माजलगाव बझार यासाठी मोलाचे योगदान दिलेले होते.१ सप्टेंबर १९५८ रोजी मराठवाडा शिक्षण प्रसारक मंडळाची स्थापना केली. १९६९ साली स्व.सुंदरराव सोळंके साहेब यांची अध्यक्ष म्हणून निवड झाली होती. त्यांनी सिंदफणा पब्लिक स्कूल माजलगावची स्थापना केली होती. विकासाचा ध्यास असलेल्या स्व.सुंदरराव सोळंके नेतृत्वाची, लोकनेत्याची प्राणज्योत दि.५ नोव्हेंबर २०१४ रोजी मावळली.

स्व.सुंदरराव सोळंके साहेबांच्या चार पुत्रराजांपैकी चौथे स्व.संजयराव यांचे अपघाती निधन झाले. दुसरे किरंजीव चंद्रकांत हे पुणे येथे व्यावसायिक अग्रणी आहेत. स्व.सुंदरराव सोळंके साहेब यांच्या सामाजिक व राजकीय अपूर्ण स्वप्नांची साखर कारखाना, औरंगाबाद, बीड, माजलगाव, उदगीर येथे दूध शिक्करण केंद्र, औरंगाबाद येथे देवगिरी टेकसाईल, औरंगाबाद, बीड, लातूर, परळी येथे औद्योगिक वसाहती, बीड येथे चर्मोद्योग प्रकल्प, परळी येथील औष्णिक विद्युत केंद्र, मुंबई ते विजयवाडा हा राष्ट्रीय महामार्ग

आज दि. १७ सप्टेंबर स्व.सुंदरराव सोळंके साहेबांची जयंतीनिमित्त त्यांच्या स्मृतीस विनम्र अभिवादन..!

हरीत क्रांतीचा प्रणेता

१५ ऑगस्ट १९४७ रोजी भारताला स्वातंत्र्य मिळाले होते, परंतु मराठवाडा निजामाच्या गुलामगिरीत मुक्त झालेला नव्हता. त्यासाठी १७ सप्टेंबर १९४८ हा दिवस उजाडावा लागला. म्हणून हा दिवस मराठवाड्यासाठी सोनियाचा दिन म्हणता येईल. त्याच बरोबर तत्कालीन बीड जिल्हा माजलगाव तालुका मोहखेड येथे एका सधन शेतकरी कुटुंबातील इंदिराबाई अण्णासाहेब सोळंके या दामपत्याच्या पोटी १७ सप्टेंबर १९२७ रोजी 'सुंदर' अशा पुत्ररत्नाचा जन्म झाला. हा केवळ योगयोग असला तरी कर्मयोग मात्र निश्चित प्रेरणादायी अशा स्वरूपाचा होता. सुंदररावांचे आई-वडिलांचे छत्र बालपणीच हरवले होते. त्यामुळे त्यांचे लालनपालन ज्येष्ठ बंधू दाजीसाहेब यांनी केले. शंकरराव, वैजीनाथराव, सुंदरराव हे चौथे बंधू, गवळणबाई व मंडोदरी या बहिणी होत.

सुंदररावांचे बालपण व प्राथमिक चौथीपर्यंतचे शिक्षण गावातच झाले. यामुळे येथील डोंगराळ प्रदेशातील लोकांची जिद्द, चिकाटी, कष्टळपणा आदि गुणांनी काटक व्यक्तित्व शैली घडलेली होती. त्यांचे शालेय शिक्षण अंबाजोगाई येथे झाले. पुढील शिक्षण हैद्राबाद येथील उस्मानिया विद्यापीठातून इंटरमिजिएट, बी.एस्सी. व एल.एल.बी. पदवी परीक्षाही प्रथम श्रेणीतून पास झाले. यावरून त्यांच्या बौद्धिकतेचा कस लक्षात येतो. कायद्याची पदवी मिळवल्यानंतर १९५० साली त्यांचा अंबाजोगाई तालुक्यातील हातोला या गावातील श्री दौलतराव चव्हाण यांची सुकन्या 'रत्नमाला' यांच्याशी विवाह झाला. त्यांनी केज येथे वकिली व्यवसाय सुरू केला, परंतु ते संसार व वकिली व्यवसायापेक्षाही समाजातील सर्वसामान्य लोकांच्या समस्या सोडवण्यात जास्त वेळ समान होऊ लागले. यामुळे त्यांच्या कौटुंबिक जीवनाची सर्वस्वी जबाबदारी पत्नी रत्नमाला बाई मोठ्या ताकतीने सांभाळत. सामाजिक उन्नतीचा ध्यास आणि कायद्याचा अभ्यास असलेल्या साहेबांची १९५८ साली बीड जिल्हा लोकल बोर्डावर निवड झाली. १९६२ साली ते मोहखेड जिल्हा परिषद गटातून भरघोस मतांनी विजयी झाल्याने बीड जिल्हा परिषदेचा पहिला जिल्हाध्यक्ष होण्याचा मान त्यांना मिळाला. या मानाचा बहुमान राखण्यासाठी त्यांनी स्वतःबीड जिल्हातील सर्व ग्रामीण भाग पिंजून काढला. तेथील गोरगरीब, सामान्य जनतेचे प्रश्न, सुख-दुःख जाणून घेतले. लोकही त्यांच्याशी मनमोकळेपणाने संवाद साधत, त्यामुळे त्यांची जनतेशी नाळ घट्टपणे जोडली गेली. १९६७ साली बीड जिल्हात सर्वत्र कम्युनिस्ट पक्षांचे वारे वाहत असताना केज विधानसभा मतदारसंघातून काँग्रेस पक्षाकडून साहेबांचा विजय झाला. म्हणून दिवंगत वसंतराव नाईक यांच्या मंत्रिमंडळात प्रथमच शिक्षण व उद्योग खात्याचे उपमंत्री झाले, १९७० साली त्यांनी महसूल व सहकार खात्याची धुरा सांभाळली. १९७२ मध्ये गेवराई मतदारसंघातून बिनविरोध निवडून येऊन त्यांनी 'भीम' पराक्रम केला. त्यामुळे त्यांच्याकडे महाराष्ट्र राज्याचे वीज निर्मिती, ग्रामविकास आणि क्रीडा खात्याचे वॅबिनेट मंत्रिपद आले. १९७४ साली महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री शंकररावजी चव्हाण यांच्या काळातही त्यांना सार्वजनिक बांधकाम, विद्युत, सांस्कृतिक व ग्रामविकास खाते देण्यात आले. १९७८ साली माजलगाव मतदारसंघातून प्रचंड मताधिक्याने निवडून आल्याने त्यांची महाराष्ट्राच्या उपमुख्यमंत्रीपदी निवड झाली. याप्रकारे राजकीय कारकिर्दीची १४ वर्षे यशस्वीपणे घोडदौड करत साहेबांनी संपूर्ण महाराष्ट्राचा विशेषतः बीड जिल्हाचा कायापालट करणारे रस्ते, परळी येथील औष्णिक विद्युत केंद्र, माजलगाव येथील जायकवाडी धरणाचा प्रकल्प, उपळी येथील कुंडलीका प्रकल्प, अंबाजोगाई, गेवराई, कडा, नवगणराजुरी आणि

तेलगाव येथील सहकारी साखर कारखाने उभारून ऊसतोड कामगारांचा जिल्हा म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या जिल्हाची बागायतदारांचा जिल्हा म्हणून ओळख निर्माण केली. हरितक्रांती सोबतच दुग्ध प्रकल्पाच्या माध्यमातून धवलक्रांती ही घडून आणली. त्याचबरोबर बीड जिल्हातील

सहकार चळवळ गतीमान केली. मराठवाडा शिक्षण प्रसारक मंडळाच्या अध्यक्षपदाची धुरा सांभाळताना त्यांनी शिक्षणाची गंगा ग्रामीण भागातील सर्वसामान्य जनतेपर्यंत पोहचवावी म्हणून बीड, गेवराई, माजलगाव आणि किल्लेधारूर येथे महाविद्यालय स्थापन केली नव्हे तर शेतकऱ्यांच्या शिक्षित मुलांना मोफत नोकरी लावून दिली. यामुळे नोकरी लावून देणारे साहेब म्हणून त्यांची ख्याती सर्वत्र झाली. लोक त्यांना आपुलकीने 'आप्पा' म्हणत.

प्रासंगिक प्रा.डॉ.चत्रभुज कदम

खरोखरच आपाच्या आपलेपणाची भावना जनसामान्यांच्या कार्यातून दिसून येत असे. सर्वसामान्यांचे आधारवड असलेले आणि जनसामान्यांसाठी संपूर्ण आधुन्य वेचणाऱ्या साहेबांच्या कारकिर्दीबद्दल चंदनाचे हात, पायही चंदन, परिसा नाही हीन, कोणी अंग असेच म्हणावे लागेल. त्यांचा हा जनसेवेचा वसा आणि वारसा आजही त्यांची मुले श्री प्रकाशदादा सोळंके, धैर्यशीलकाका सोळंके आणि नातू जयसिंगभैर्या सोळंके हे अगदी नेटाने चालवताना दिसतात. अशा या थोर पुण्याल्यास जयंती निमित्त विनम्र अभिवादन..!

(प्रा.डॉ.चत्रभुज कदम हे औरंगाबाद येथील शिवछत्रपती महाविद्यालयात मराठी विभागाचे प्राध्यापक आहेत.)

स्व.सुंदरराव सोळंके यांनी १९७२ मध्ये गेवराई मतदारसंघातून बिनविरोध निवडून येऊन त्यांनी 'भीम'पराक्रम केला. त्यामुळे त्यांच्याकडे महाराष्ट्र राज्याचे वीज निर्मिती, ग्रामविकास आणि क्रीडा खात्याचे वॅबिनेट मंत्रिपद आले. १९७४ साली महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री शंकररावजी चव्हाण यांच्या काळातही त्यांना सार्वजनिक बांधकाम, विद्युत, सांस्कृतिक व ग्रामविकास खाते देण्यात आले. १९७८ साली माजलगाव मतदारसंघातून प्रचंड मताधिक्याने निवडून आल्याने त्यांची महाराष्ट्राच्या उपमुख्यमंत्रीपदी निवड झाली. याप्रकारे राजकीय कारकिर्दीची १४ वर्षे यशस्वीपणे घोडदौड करत साहेबांनी संपूर्ण महाराष्ट्राचा विशेषतः बीड जिल्हाचा कायापालट करणारे रस्ते, परळी येथील औष्णिक विद्युत केंद्र, माजलगाव येथील जायकवाडी धरणाचा प्रकल्प, उपळी येथील कुंडलीका प्रकल्प, अंबाजोगाई, गेवराई, कडा, नवगणराजुरी आणि तेलगाव येथील सहकारी साखर कारखाने उभारून ऊसतोड कामगारांचा जिल्हा म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या जिल्हाची बागायतदारांचा जिल्हा म्हणून ओळख निर्माण केली. हरितक्रांती सोबतच दुग्ध प्रकल्पाच्या माध्यमातून धवलक्रांती ही घडून आणली.

लोकनेते सुंदररावजी सोळंके नागरी सहकारी पतसंस्था व दि सिद्धेश्वर अर्बन को-ऑप क्रेडिट सो. लि.माजलगाव

<p>* कार्यक्रमाचे उद्घाटक *</p> <p>मा.श्री.ना.अजितदादा पवार साहेब (विरोधी पक्षनेते, विधानसभा)</p>	<p>* कार्यक्रमाचे अध्यक्ष *</p> <p>मा.श्री.ना.अतुलजी सावे (सहकार मंत्री, महाराष्ट्र राज्य)</p>	<p>* कार्यक्रमाचे स्वागताध्यक्ष *</p> <p>मा.श्री.प्रकाशदादा सुंदररावजी सोळंके (आमदार तथा अध्यक्ष मराठवाडा शि.प्र.मंडळ)</p>
<p>* कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे *</p>		
<p>मा.श्री.मोहनराव दिगंबराव सोळंके (माजी आमदार, माजलगाव)</p>	<p>मा.श्री.राधाकृष्ण साहेबराव होके (पाटील) (माजी आमदार, माजलगाव)</p>	<p>मा.श्री.काकासाहेब कोयटे (अध्यक्ष, पतसंस्था फेडरेशन महाराष्ट्र राज्य)</p>
<p>मा.श्री.बाजीराव सोनाजीराव जगताप (माजी आमदार, माजलगाव)</p>	<p>मा.श्री.दिगंबरराव किशनराव देशमुख (माजी शिक्षक आमदार, माजलगाव)</p>	<p>मा.श्री.सुरेशआण्णा वाबळे (अध्यक्ष, मल्टीस्टेट फेडरेशन)</p>
<p>मा.श्री.अशोक गोविंदराव डक (आबा) (सभापती क.उ.बा.समिती, मुंबई)</p>	<p>मा.श्री.बाबुरावजी पोटभरे (संस्थापक अध्यक्ष, बहुजन विकास मोर्चा)</p>	<p>मा.श्री.मुकुंदकुमार सुंदरलालजी सावजी (मा.अध्यक्ष, सुंदरलाल सावजी अर्बन को.ऑप.बँक, जिंतुर)</p>
<p>मा.श्री.खुर्शीदसेत नाईक (ज्येष्ठ नेते, माजलगाव)</p>	<p>मा.श्री.मिलींदजी आव्हाड (राष्ट्रीय अध्यक्ष, मानवी हक्क अभियान)</p>	<p>मा.श्री.धैर्यशिलकाका सोळंके (चेअरमन, लोकनेते सुंदररावजी सोळंके स.सा.का.लि.सुंदरनगर)</p>
<p>* विनित *</p>		
<p>सौ.मंगलाताई प्रकाशदादा सोळंके (अध्यक्ष, माजलगाव विकास प्रतिष्ठान)</p>	<p>श्री.सुनिल सत्यप्रेमजी रुद्रवार (अध्यक्ष, दि सिद्धेश्वर अर्बन को-ऑप.क्र.सो.माजलगाव)</p>	<p>मा.श्री.विरेंद्रभैर्या प्रकाशदादा सोळंके (अध्यक्ष, लो.ने.सुंदररावजी सोळंके वृद्ध वृत्तसंघ, माजलगाव)</p>
<p>श्री.शेख मजीद शेख ईब्राहीम (उपाध्यक्ष, दि सिद्धेश्वर अर्बन को-ऑप.क्र.सो.माजलगाव)</p>		

सौजन्य : लोकनेते सुंदररावजी सोळंके नागरी सहकारी पतसंस्था व दि सिद्धेश्वर अर्बन को-ऑप क्रेडिट सो. लि.माजलगाव

**विकासपुरुष
कार्यसम्राट
सहकारमहर्षी**

लोकनेते

सुंदररावजी सोळंके साहेब

यांच्या जयंतीनिमित्त विनम्र अभिवादन !

कारखान्याची वैशिष्ट्ये

- वसंतदादा शुगर इन्स्टिट्यूट मांजरी बु.पुणे यांचा हंगाम १९८८-९९ व १९९९-२००० साठी उत्तर पूर्व झोनमधील तांत्रिक कार्यक्षमतेचा प्रथम पुरस्कार प्राप्त.
- नॅशनल फेडरेशन नवी दिल्ली यांचा देश पातळीवरील उत्कृष्ट सहकारी साखर कारखाना म्हणून वसंतदादा पाटील प्रथम पुरस्कार व तांत्रिक कार्यक्षमतेचा प्रथम पुरस्कार प्राप्त तसेच हंगाम १९९९-२००० साठीचा ऊस विकासातील द्वितीय पुरस्कार प्राप्त.
- इन्स्टिट्यूट ऑफ इकॉनॉमीक स्टडीज नवी दिल्ली यांचा उद्योगरत्न व श्रेष्ठता पुरस्कार प्राप्त.
- महाराष्ट्र राज्य सहकारी साखर कारखाना संघ लि.मुंबई यांचा उत्कृष्ट तांत्रिक कार्यक्षमतेचा प्रथम पुरस्कार प्राप्त.
- नॅशनल फेडरेशन नवी दिल्ली यांचेकडून गळीत हंगाम २००५-०६ साठी जास्तीत जास्त साखर निर्याती बदलचा सर्वोत्कृष्ट पुरस्कार प्राप्त.
- माजलगाव परिसरात शेतकऱ्यांची उन्नती साधणारी कामधेनु.
- सन २०२१-२२ गळीत हंगामात १०,५३,७०० मे.टन ऊस गाळप, ८,९३,७०० क्विंटल साखर उत्पादन, को.जन प्रकल्पाद्वारे १०,०५,०७,८०० युनिट वीज निर्मिती करून ६,४६,९६,८०० युनिट विज महाराष्ट्र राज्य विज वितरण कंपनीस निर्यात केली आहे. तसेच आसवणी प्रकल्पाद्वारे दि.९/७/२०२२ अखेर २,०२,३९,२६८ लिटर इथेनॉलचे उत्पादन घेतलेले आहे.
- अद्यावत माती परिक्षण प्रयोगशाळा कार्यान्वित.
- शेतकऱ्यांचे हेक्टरी उत्पादन व कारखान्याचा साखर उतारा वाढविण्यासाठी नियोजनबद्ध ऊस विकास व कृषी सिंचन विकास कार्यक्रमाची आखणी.

Design @ Sanket (Sai)
9552 155 140

लोकनेते सुंदररावजी सोळंके सहकारी साखर कारखाना लि.सुंदरनगर
पो.तेलगाव ता.धारूर जि.बीड

एम.डी.घोरपडे (कार्यकारी संचालक) | **आ.प्रकाशदादा सोळंके** (ज्येष्ठ संचालक) | **धैर्यशीलकाका सोळंके** (चेअरमन)

* संचालक मंडळ *

श्री.शिवाजीराव सोनाजीराव रांजवण, श्री.भागवतराव एकनाथराव देशमुख, श्री.दिपकराव उत्तमराव सोळंके, श्री.यशवंतराव दगडोबा नायबळ, श्री.शिवाजीराव किशनराव थावरे, श्री.प्रकाशराव साहेबराव शिंदे, श्री.प्रभाकरराव रुस्तूमराव पौळ, श्री.दिपकराव जगन्नाथराव जाधव, श्री.मुंजाबा साहेबराव तौर, श्री.सोपानराव श्रीराम सोळंके, श्री.दत्तात्रय पुसाराम दुधाने, श्री.भगवानराव गंगाधर लंगे, श्री.ज्ञानेश्वर वामनराव होरमाळे, श्री.सुर्यकांत मारोती धुमाळ, श्री.विष्णु भागूराम निरडे, श्री.आबासाहेब बाबासाहेब गायकवाड, श्री.लोभा भाऊसिंग चव्हाण, श्री.शिवाजीराव श्रीरंग बडे, सौ.शशिकला अंकुशराव गांडगे, सौ.अनुसया गोरखनाथ डाके